

Maj 2012

Utvecklingsprogrammet Taltidningen 2.0

Utvärdering av fältförsöket med den nya taltidningsmodellen

En utvärdering genomförd av Utredningsinstitutet HANDU AB
på uppdrag av TPB/TTN.

Med professionell kompetens erbjuder Utredningsinstitutet HANDU AB traditionella undersökningar, utvärderingar och marknadsanalyser. Därtill erbjuds specialkunskaper som innefattar slutsatser och konsekvensanalyser avseende effekter för personer med funktionsnedsättningar.

HANDU vill bidra till utveckling av ett samhälle där aspekter för människors rättigheter och lika värde kommer till uttryck genom ständig anpassning av miljöer och processer till individers skilda förutsättningar. Genom att anpassa metodiken för inhämtandet av information utifrån individernas specifika förutsättningar ger utredningsresultaten ett heltäckande underlag för beslut, uppföljningar och dokumentationer.

UTREDNINGSSINSTITUTET HANDU AB
<http://www.handu.se>

Innehåll

Sammanfattning	3
Beskrivning av studien.....	6
Bakgrund.....	6
Uppföljningsenkäten	6
Urval	6
Svarsfrekvens.....	6
Resultatredovisning.....	7
Bakgrundsfrågor	7
Kön.....	7
Ålder	7
Tidning.....	8
Vilken tidning som testlästs	8
Vana vid radiotidning	8
Papperstidningen.....	8
Egen vana av papperstidning	8
Seende i hushållet	9
Den nya taltidningsmodellen	9
Om man läst den nya taltidningen	9
Hur frekvent man läst den nya taltidningen.....	9
Radiotidningen samtidigt.....	10
Taltidningens upplägg.....	11
Ordningsföljden	11
Ett tvärsnitt av innehållet	12
Vilket läge spelaren är i	12
Hur man läser tidningen.....	12
Innehållsförteckningen.....	13
Talsyntesen	14
Vad tyckte du om talsyntesen?	14
Förståelse	14
Upplevelsen	14
Viktiga aspekter i en talsyntesröst	14
Hembesöket	15
Upplevelsen av hembesöket vid installation.....	15
Återbesök som extra utbildning.....	16
Support och hjälp	16
Kontakt med support.....	16
Möjlighet till hjälp	17
Manualen till taltidningen.....	17
Tillgänglig manual	18
Intresse för att fortsätta läsa den nya taltidningen	19

Sammanfattning

Fältförsöket med den nya taltidningsmodellen inom utvecklingsprogrammet Taltidningen 2.0 pågick under cirka tre månader i februari-april 2012. En uppföljande utvärdering av försöket genomfördes via telefonintervjuer. Samtliga 55 prenumeranter i försöket kontaktades under perioden 2012.05.03 – 2012.05.25. Resultaten bygger på 53 uppföljningsintervjuer.

Cirka hälften av testläsarna testade den nya taltidningsmodellen med att läsa Upsala Nya Tidning, UNT och hälften med Norrköpings Tidningar, NT.

Medelåldern bland respondenterna var 79 år. Den yngsta var 47 år och den äldsta deltagaren var 97 år.

De flesta testläsare har en längre tids vana av att läsa radiotidningar. Närmare åtta av tio har tre eller flera års vana av att läsa radiotidningar. Sex av tio har även papperstidningen i sitt hushåll. Cirka hälften har någon närstående som är seende i samma hushåll. I det närmaste samtliga har själv erfarenhet av att läsa papperstidning.

Åtta av tio som deltagit i fältförsöket har lyssnat åtminstone någon gång till den nya taltidningen. Knappt hälften har lyssnat till den nya taltidningen dagligen eller i alla fall några gånger i veckan. Övriga har enbart gjort det inledningsvis eller vid enstaka tillfällen.

Den vanligaste anledningen till att man inte har läst eller bara läst vid några få tillfällen har hänvisats till att det har varit svårt att hantera spelaren. Fyra av tio har haft svårt att hantera spelaren som upplevts ha många knappar att manövrera för att komma in i tidningen för att sedan kunna läsa det man vill.

Närmare en tredjedel har haft rent tekniska problem med spelare som inte har fungerat eller krånglat.

Tre av tio upplever att det har tagit för lång tid att lyssna, dels för att man inte har haft kunskap om hur man skall förflytta sig och då fått lyssna på ”allt”, dels för att det upplevts som mycket väntetid och ”konstiga” uppläsningar av siffror och annat ovidkommande mellan förflyttningarna. Enbart en av tio har tyckt att det varit jobbigt att lyssna till talsyntesen.

Av dem som svarat att de inte alls har lyssnat till den nya taltidningen har anledningarna varit att det var svårt att hantera spelaren eller att den krånglat. Av dem som uppgett att de lyssnat inledningsvis eller vid enstaka tillfällen har man utöver dessa två anledningar även uppgett att man upplevde talsyntesen som jobbig, att det var svårt att hitta i tidningen eller att det tog för lång tid att lyssna.

Tre fjärdedelar har uppgett att de fortsatt att lyssna till eller ibland lyssnar till radiotidningen också. Radiotidningen och den nya taltidningen är i flera fall komplement till varandra.

För hälften upplevs det som ganska eller till och med mycket viktigt att tidningen motsvarar papperstidningens ordning och struktur. Det har varit viktigt för att man skall kunna hitta någon artikel som någon annan läst i papperstidningen och refererat till samt då man varit van vid att någon gång ha kunnat läsa papperstidningen och känner då igen sig lättare för att kunna navigera till det man har intresse av. En annan orsak till att det är viktigt med samma ordning är att flera läser papperstidningen med lupp för att se vad man är intresserad av för att sedan leta upp det i taltidningen. Idag tar det lång tid för dem som först söker i tidningen då pagineringarna inte är de samma.

De som uppgett att motsvarigheten till papperstidningen inte har så stor betydelse har kommenterat det med att det viktiga är att taltidningen alltid håller samma struktur och ordning. Man lär sig ett upplägg. De som inte alls tycker att det har någon betydelse har kommenterat det med att de hoppar i innehållsförteckningen och själva kan söka upp det som de vill läsa.

En tredjedel uppfattar det som intressant att själva kunna bestämma ordningsföljden i tidningen.

Tre av tio är intresserade av att få ett begränsat urval/tvårsnitt med de största artiklarna ifrån hela tidningen. För flera av dessa upplevs den nya taltidningen innehålla för mycket då det varit svårt att hitta det man önskar läsa. Testläsarna som inte är intresserade motiverade det i flera fall med att man just fått den nya taltidningen för att själv avgöra vad man önskar lyssna till och kunna söka på delar som intresserar.

Att spola igenom taltidningen och/eller att hoppa mellan artiklar är de vanligaste sätten att läsa på, hälften har läst så. Det näst vanligaste har varit att man gått från sida till sida och/eller hoppat mellan delar, fyra av tio har läst så. En femtedel har gått till början av tidningen. Detta för att i de flesta fall komma till innehållsförteckningen. En svårighet har varit att komma ihåg vilka sidnummer man vill läsa.

Tre fjärdedelar utgår från innehållsförteckningen. Ett problem sägs vara att hänvisningen i innehållsförteckningen inte alltid stämmer med var den sedan finns i taltidningen.

Tre fjärdedelar upplever att talsyntesen var ganska eller till och med mycket enkel att förstå. En femtedel uppfattade det som mycket trevligt att lyssna till rösten. En dryg tredjedel uppgav att den var ganska trevlig och ytterligare en dryg tredjedel ansåg inte det var trevligt att lyssna till talsyntesen.

Framför allt upplevde man att det är viktigt att uttalen i orden blir så tydliga som möjligt och att man kan reglera hastigheten. Nästan tre av tio anser att det var viktigt att rösten låter mänsklig.

Cirka 9 av 10 respondenter var nöjda med hembesöket i samband med installationen av utrustningen och introduktionen till fältförsöket med den nya taltidningen. Fyra av tio uppger dock att de gärna hade önskat mer träning på

spelarens knappar och funktioner, och en av tio hade önskat mer teknisk information vid installationen. Några hade önskat mer information om tidningens uppbyggnad.

Tre av tio hade önskat att det hade ingått ett återbesök som ett extra utbildnings-tillfälle. En dryg tredjedel har fått återbesök. Flera kommenterade att det mesta fungerade vid det första besöket och man hade vid den tidpunkten inte hunnit samla på sig några konkreta frågor. Vana DAISY-lyssnare uppgav att de ansåg att de var så vana vid sådana spelare att allt kändes självklart tills man själv skulle börja lotsa sig igenom tidningen. En tredjedel upplevde dock att det inte behövs något återbesök.

Sju av tio har varit i kontakt med supporten. Av dessa upplevde tre fjärdedelar att de blivit hjälpta. Antingen har man fått hjälp direkt via telefonsupporten eller så har supporten skickat hem någon. En fjärdedel upplevde inte att de fick den hjälp de behövt eller svar på sina frågor.

Knappt hälften har använt/tittat i manualen. Av dem som använt/tittat i manualen ansåg ungefär hälften att den är bra. Den andra hälften saknade instruktioner eller ansåg att den är för tekniskt utformad och/eller krånglig att förstå/ta till sig.

Tre fjärdedelar svarade nej på frågan om de hade velat få manualen i något annat format. En av tio hade föredragit texten i storstil och/eller på DAISY-skiva. Enstaka personer önskade den på punkt och/eller e-post.

Sex av tio önskar fortsätta läsa den nya taltidningen fram till den skarpa övergången. Tre av tio vill inte fortsätta utan går tillbaka till sin radiotidning. Drygt en av tio kunde inte ta ställning.

Beskrivning av studien

Bakgrund

Fältförsöket med den nya taltidningsmodellen inom utvecklingsprogrammet Taltidningen 2.0 pågick under cirka tre månader i februari-april 2012. Utvecklingen av den nya taltidningen finns att följa på webbplatsen <http://www.taltidningen20.se>.

Utvärderingen av fältförsöket genomfördes via telefonintervjuer under perioden 2012.05.03 – 2012.05.25. Samtliga prenumeranter som deltagit i försöket har ingått i utvärderingen.

Uppföljningsenkäten

Enkäten är indelad i olika frågeområden.

- Bakgrundsfakta, kön och ålder.
- Tillgång till och vana vid tidningar. Vilken tidning försöksperioden avsett (Upsala Nya tidning, UNT, eller Norrköpings Tidningar, NT), hur länge man läst radiotidning, om man har erfarenhet av att läsa papperstidning och om papperstidningen finns hemma samt om det finns seende i hushållet.
- Om, och i så fall hur, man läst och upplevt den nya taltidningen.
- Hur man har upplevt hembesöket, om man har nyttjat supporten och om man har haft tillgång till annan hjälp kring eventuella frågor om den nya taltidningen.
- Enkäten avslutas med att försöksdeltagaren tillfrågas om denne önskar fortsätta läsa den nya taltidningen fram till den skarpa övergången.

Urval

Samtliga prenumeranter i taltidningsförsöket, Taltidningen 2.0, har ingått.

Svarsfrekvens

Totalt har 55 prenumeranter ingått i taltidningsförsöket. Av dessa 55 har en läsare valts att räknas som ”icke relevant” med hänvisning till att denne läsare inte har några hinder att ta del av skriven text. Av de 54 återstående testpersonerna har samtliga utom en läsare gått att nå för intervju under fältarbetsperioden, vilket motsvarar en svarsfrekvens om 98 procent.

Resultatredovisning

I resultatredovisningens tabeller redovisas svaren i absolut antal svarande personer och vertikal procent, det vill säga summan av varje kolumn är 100 procent. Beroende på avrundningsmarginal kan summan dock avvika någon procentenhet. Vidare blir summan i regel högre än 100 procent vid frågor för vilka respondenterna kunde ange fler svar än ett. Uppföljningen är en totalundersökning varför resultatet redovisas i procentuell fördelning trots att underlaget består av relativt få personer.

Resultaten kommenteras i den löpande redovisningstexten och följer ordningen i enkäten. De ställda frågorna finns i tabellrubriken.

Bakgrundsfrågor

Kön

Totalt sett har en något högre andel män ingått i fältförsöket. Männen har utgjort 53 procent av testläsarna och 47 procent var kvinnor.

Tabell 1. Kön, antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Kvinna	47	25
Man	53	28

Totalt antal svarande: 53

Ålder

Medelåldern för prenumeranterna var 79 år, den yngsta var 47 år och den äldsta deltagaren 97 år.

Tabell 2. Ålderskategorier, antal och procentuell fördelning

	Total andel (%)	Antal
n (47) – 65 år	11	6
66 år – 75 år	25	13
76 år – n (97 år)	63	33

Totalt antal svarande: 52

Tidning

Vilken tidning som testlästs

Cirka hälften testade den nya taltidningsmodellen med att läsa Upsala Nya Tidning, UNT, 55 procent, och den andra hälften med Norrköpings Tidningar, NT, 45 procent.

Tabell 3. Tidning, antal och procentuell fördelning

	Total andel (%)	Antal
Upsala Nya Tidning (UNT)	55	29
Norrköpings Tidningar (NT)	45	24

Totalt antal svarande: 53

Vana vid radiotidning

De flesta testläsare har en längre tids vana vid att lyssna till/läsa radiotidningar.

Närmare åtta av tio, 78 procent, har tre eller flera års vana av att läsa radiotidningar. Var sjätte, 16 procent, har något kortare tids vana och har angett att de läst radiotidningar i cirka ett till tre år. Ingen har varit direkt ”nybörjare” det vill säga börjat att läsa under det senaste året.

Tabell 4. Hur länge har du haft radiotidningen? Antal och procentuell fördelning

	Total andel (%)	Antal
< 1 år	0	0
1 – 3 år	16	8
> 3 år	78	40
Kommer inte ihåg/ Vet inte	6	3

Totalt antal svarande: 51

Papperstidningen

Sex av tio har även papperstidningen i sitt hushåll. Detta kan till del kopplas till frågan om man har seende i hushållet men även att prenumeranter har kommenterat frågan med att man ”måste väl ha papperstidningen för att få ha radiotidningen”.

Tabell 5. Finns även papperstidningen i ditt hushåll? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	59	30
Nej	41	21

Totalt antal svarande: 51

Egen vana av papperstidning

I det närmaste har samtliga erfarenhet av att läsa papperstidning, 94 procent, även om det för några var mycket länge sedan.

Tabell 6. Har du själv erfarenhet av att läsa papperstidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	94	48
Nej	6	3

Totalt antal svarande: 51

Seende i hushållet

Cirka hälften, 52 procent, har någon närstående som är seende i samma hushåll.

Tabell 7. Har du en seende närstående i samma hushåll? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	52	26
Nej	48	24

Totalt antal svarande: 50

Den nya taltidningsmodellen

Om man läst den nya taltidningen

Åtta av tio, 81 procent, som deltagit i fältförsöket har lyssnat åtminstone någon gång till den nya taltidningen. En femtedel, 19 procent, har inte gjort det.

Tabell 8. Har du lyssnat på den nya taltidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	81	43
Nej	19	10

Totalt antal svarande: 53

Hur frekvent man läst den nya taltidningen

Om man har lyssnat till den nya taltidningen någon gång fick man svara på hur ofta/frekvent man har lyssnat.

Knappt hälften, 46 procent, har lyssnat till den nya taltidningen dagligen eller i alla fall några gånger i veckan. Det som kan konstateras är att om man läst taltidningen frekvent så har man gjort det i övervägande fall dagligen. Drygt hälften, 53 procent, har enbart gjort det inledningsvis eller vid enstaka tillfällen.

Tabell 9. Hur ofta/frekvent? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Dagligen	30	13
Några ggr i veckan	16	7
Inledningsvis	16	7
Enstaka tillfällen	37	16

Totalt antal svarande: 43

De personer som uppgav att de enbart hade läst den nya taltidningen inledningsvis eller vid enstaka tillfällen fick följdfrågan som även ställdes till dem som uppgav att de inte alls hade läst den nya taltidningen, det vill säga av vilken anledning har man inte alls läst eller inte läst regelbundet.

Den vanligaste anledningen till att man inte har läst eller bara läst vid några få tillfällen har hänvisats till att det varit svårt att hantera spelaren. Fyra av tio, 44 procent, hade svårt att hantera spelaren som upplevts ha många knapptryckningar att manövrera för att komma in i tidningen och att sedan kunna läsa det man vill.

Närmare en tredjedel, 31 procent, hade rent tekniska problem med spelare som inte har fungerat eller krånglat.

Tre av tio, 28 procent, upplevde att det har tagit för lång tid att lyssna, dels för att man inte hade kunskap om hur man skall förflytta sig och då fått lyssna på ”allt”, dels för att det upplevdes som mycket väntetid och ”konstiga” uppläsningar av siffror och annat ovidkommande mellan förflyttningarna. Till denna förklaring kan även alternativet att det varit svårt att hitta i tidningen kopplas. En av tio, 9 procent, upplevde att det blev jobbigt att hitta då man inte kunnat hantera spelaren.

En av tio, 9 procent, har tyckt att det varit jobbigt att lyssna till talsyntesen.

Av dem som svarat att de inte alls har lyssnat till den nya taltidningen har anledningarna varit att det var svårt att hantera spelaren eller att den krånglat. Av dem som uppgett att de lyssnat inledningsvis eller vid enstaka gånger har man utöver dessa två anledningar även uppgett att man upplevde talsyntesen som jobbig, att det var svårt att hitta i tidningen eller att det tog för lång tid att lyssna.

Tabell 10. Varför har du inte lyssnat på den nya tidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Talsyntesen	9	3
Innehållet i tidningen är ointressant	0	0
Svårt att hitta i tidningen/För mycket innehåll, det blir jobbigt	9	3
Tar för lång tid (svarstider/för många knapptryckningar/för lång tidning)	28	9
Svårigheter att hantera spelaren/För många knapptryckningar (”Spelaren var svår”)	44	14
Spelaren krånglade/fungerade inte (”Spelaren fungerade inte”)	31	10
Andra skäl till att inte kunna läsa tidningen under denna period	19	6

Totalt antal svarande: 33

Radiotidningen samtidigt

Tre fjärdedelar, 74 procent, uppgav att de fortsatt att lyssna till eller att de lyssnade ibland till radiotidningen också. En fjärdedel, 26 procent, har enbart lyssnat till den nya taltidningen.

Vissa har enbart använt sig av radiotidningen då de inte velat eller klarat av att använda den nya taltidningen, men för vissa har radiotidningen använts som komplement för taltidningen. Ibland har det varit svårt att uppfatta namn i den nya taltidningen, ibland har man bråttom och är van att lyssna till radiotidningen alternativt att man lyssnat till radiotidningen då den nya taltidningen krånglat eller att den inte har haft mottagning för att kunna ta emot dagens tidning (likaså används även den nya taltidningen som komplement ibland då inte allt finns med i radiotidningen).

Tabell 11. Har du fortsatt att lyssna på radiotidningen under samma period? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	74	37
Nej	26	13

Totalt antal svarande: 50

Taltidningens upplägg

För hälften upplevs det som ganska eller till och med mycket viktigt att tidningen motsvarar papperstidningens ordning och struktur. Det har varit viktigt för att man skall kunna hitta någon artikel som någon annan läst i papperstidningen och refererat till samt att det är viktigt då man är van vid att någon gång ha kunnat läsa papperstidningen och känner då igen sig lättare för att kunna navigera till det man har intresse av. En annan aspekt på att det är viktigt med samma ordning är att flera läser papperstidningen med lupp för att se vad man är intresserad av för att sedan leta upp det i taltidningen. Idag tar det lång tid för dem som först söker i tidningen då pagineringarna inte är de samma.

De som uppgett att motsvarigheten till papperstidningen inte har så stor betydelse har kommenterat det med att det viktiga är att taltidningen alltid håller samma struktur och ordning. Man lär sig ett upplägg. De som inte alls tycker att det har någon betydelse har kommenterat det med att de hoppar i innehållsförteckningen och själva kan söka upp det som de vill läsa.

Tabell 12. Hur viktigt det är för dig att taltidningen motsvarar papperstidningens ordning och struktur? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Mycket viktigt	28	13
Ganska viktigt	22	10
Inte så viktigt (har inte så stor betydelse)	13	6
Inte alls viktigt	17	8
Vet inte	20	9

Totalt antal svarande: 46

Ordningsföljden

En tredjedel, 33 procent, uppfattar det som intressant att själva kunna bestämma ordningsföljden i tidningen. ”Man är ju inte intresserad av allt så det vore toppen att

kunna lägga in de delar som man är intresserad av så kommer bara de upp när tidningen kommer.” En tredjedel, 33 procent, var inte intresserade av det.

En tredjedel, 35 procent, kan inte ta ställning till frågan. Dels för att de inte kunde se hur det skulle fungera eller att de inte har kunnat testa den nya tidningen så mycket.

Tabell 13. Är du intresserad av att själv kunna bestämma ordningsföljden i tidningen? (T ex sport- och kulturdelarna). Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	33	15
Nej	33	15
Vet inte	35	16

Totalt antal svarande: 46

Ett tvärsnitt av innehållet

Tre av tio var intresserade av att få ett begränsat urval/tvärsnitt med de största artiklarna ifrån hela tidningen. För flera av dessa upplevs den nya taltidningen innehålla för mycket då det varit svårt att hitta det man önskar läsa. Testläsarna som inte är intresserade motiverade det i flera fall med att man just fått den nya taltidningen för att själv avgöra vad man önskar lyssna till och kunna söka på delar som intresserar.

Tabell 14. Är du intresserad av att få ett tvärsnitt av innehållet i tidningen som är max 2 timmar (det vill säga en kortare tidning)? (tvärsnitt = de största artiklarna i hela tidningen). Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	29	13
Nej	60	27
Vet inte	11	5

Totalt antal svarande: 45

Vilket läge spelaren är i

Hälften, 49 procent, hade sin spelare i avancerat läge och 44 procent lyssnar i enkelt läge.

Tabell 15. Har du spelaren i det första, enkla läget? Eller har du/instruktör ställt om spelaren till det avancerade läget? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Enkelt läge	44	18
Avancerat läge	49	20
Vet inte	7	3

Totalt antal svarande: 41

Hur man läser tidningen

Frågan var lite komplicerad att svara på utifrån upplästa alternativ. De intervjuade fick först förklara med egna ord hur de går igenom tidningen, sedan gick intervjuaren in för att förtydliga om de inte själva sagt till exempel att man hoppar

mellan artiklar via nivå 2. En reflektion är att flertalet testläsare inte har så god kunskap om hur man kan använda spelaren.

Att spola igenom tidningen och/eller att hoppa mellan artiklar är de vanligaste sätten, hälften läser så. Det näst vanliga är att man går från sida till sida och/eller hoppar mellan delar, fyra av tio gör så. En femtedel, 19 procent, går till början av tidningen. Detta för att i de flesta fall komma till innehållsförteckningen. En svårighet var att komma ihåg vilka sidnummer det var man ville läsa.

Ingen uppgav att de bläddrade i olika tidsintervaller.

Tabell 16. Hur har du läst/förflyttat dig i tidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Spolat (hållit nere knapparna intill Start/Stoppp-knappen)	51	19
Bläddrat mellan delar (Nivå 1)	38	14
Bläddrat mellan artiklar (Nivå 2)	49	18
Bläddrat mellan sidor (Nivå 3)	43	16
Gå till sida (knapp med bok-symbol)	13	5
Gå till början av tidningen	19	7
Bläddrat i olika tidsintervaller (sekunder, minuter)	0	0
Annat svar	3	1
Vet inte	11	4

Totalt antal svarande: 37

Innehållsförteckningen

Majoriteten utgick från innehållsförteckningen, 73 procent. Många svarsvarianter varför man utgått därifrån har getts, bland annat har man utgått från innehållsförteckningen för ”den läses ju alltid upp när man sätter på, väldigt lång att lyssna till”, man jämför med papperstidningen eller så letar man upp de delar man önskar läsa och var de finns någonstans i taltidningen.

Ett problem sägs vara att hänvisningen i innehållsförteckningen inte alltid stämmer överens med den verkliga placeringen i taltidningen.

Tabell 17 Har du utgått ifrån innehållsförteckningen för att hitta i tidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	73	27
Nej	8	3
Vet inte	19	7

Totalt antal svarande: 37

Talsyntesen

Vad tyckte du om talsyntesen?

Förståelse

Tre fjärdedelar, 73 procent, upplevde att talsyntesen var ganska eller till och med mycket enkel att förstå. Många kommentarer gavs dock om betoningen i ord. Speciellt ansträngande blir det med namn. Samtidigt tillade flera att man vänjer sig och lär sig lyssna till rösten.

En dryg femtedel, 23 procent, upplever den som svår att förstå.

Tabell 18. Hur enkelt var det att förstå det som sades? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Mycket enkelt	23	9
Ganska enkelt	50	20
Inte så enkelt (= ganska svårt)	13	5
Inte alls enkelt (= mycket svårt)	10	4
Vet inte/Har inte lyssnat så mycket på taltidningen	5	2

Totalt antal svarande: 40

Upplevelsen

Frågan uppfattades som svår att ta ställning till. Det var just ordet ”trevlig” i frågan som blev svår att ta ställning till. Eftersom flera har uppfattningen att rösten är enkel att förstå svarade man att man får väl anse den som ganska trevligt att lyssna till men att just betoningarna gör det ansträngande ibland. Svaret ganska trevlig och inte så trevlig är svåra att helt skilja åt. Underförstått överväger att man får ”allt” i tidningen och att man vänjer sig vid rösten.

Hälften, 52 procent, uppfattade rösten som mycket eller ganska trevlig medan en dryg tredjedel, 36 procent, anser att det inte är trevligt att lyssna till talsyntesen. Övriga kunde inte ta ställning i frågan.

Tabell 19. Hur trevlig var den att lyssna på? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Mycket trevlig	17	7
Ganska trevlig	35	14
Inte så trevlig	23	9
Inte alls trevlig	13	5
Vet inte/Har inte lyssnat så mycket på taltidningen	13	5

Totalt antal svarande: 40

Viktiga aspekter i en talsyntesröst

Framför allt upplever man att det är viktigt att uttalet i orden blir så tydligt som möjligt. Hälften, 51 procent, uppfattade att uttalet är viktigt. En tredjedel, 32 procent, anser att det är viktigt att man kan reglera hastigheten för att kunna reglera hur man bäst tar till sig texten. Nästan tre av tio, 27 procent, anser att det är viktigt

att rösten låter mänsklig. För 15 procent har det betydelse för upplevelsen av lyssnandet att kunna välja röst, för att ibland kunna variera.

Tabell 20. Vilka saker har betydelse för din upplevelse av lyssnandet på talsyntes? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Uttalet	51	21
Hastighet	32	13
Tonläge	0	0
Låter mänsklig	27	11
"Känsla i rösten"	5	2
Möjlighet att välja röst	15	6
Vet inte	15	6

Totalt antal svarande: 41

Hembesöket

Upplevelsen av hembesöket vid installation

På frågan om vad man tyckte om hembesöket när de kom för att installera och instruera hur taltidningen fungerar svarade majoriteten att man tyckte att det var ganska bra eller mycket bra. 87 procent upplevde besöket positivt. Samtidigt upplevde man att kunskapen om hur spelaren fungerar inte var så hög hos den som installerade. Även den pedagogiska instruktionen kommenterades, främst av de som är blinda. En tillade att det hade varit bättre om syncentralen hade instruerat hur spelaren fungerar då de är vana att instruera människor som inte ser.

Tabell 21. Vad tyckte du om hembesöket, när de kom till dig för att installera och instruerade taltidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Mycket bra	36	16
Ganska bra	51	23
Inte så bra/ ganska dåligt	13	6
Inte alls bra/dåligt	0	0

Totalt antal svarande: 45

Sex av tio, 59 procent, önskade inte att hembesöket innehöll något mer än vad det gjorde. Flera kommenterade det med att vid besöket fungerade det mesta och man har vid den tidpunkten inte hunnit få sig några konkreta frågor innan man själv har hunnit testa. "Man förstod inte att det skulle vara så komplicerat". Vana DAISY-lyssnare uppgav att de ansåg att de var så vana vid sådana spelare att allt kändes självklart tills man själv skulle börja lotsa sig igenom taltidningen.

Fyra av tio, 39 procent, uppgav att de gärna hade önskat mer träning på spelarens knappar och funktioner, och en av tio hade önskat mer teknisk information vid installationen. Enstaka personer hade önskat information om tidningens uppbyggnad.

Tabell 22. Skulle du önska att hembesöket innehöll något mer än vad det gjorde? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja, mer teknisk information vid installationen	9	4
Ja, mer träning på spelarens knappar och funktioner	39	17
Ja, mer information om tidningens uppbyggnad	2	1
Nej (Vet inte/kan inte komma på något)	59	26

Totalt antal svarande: 44

Återbesök som extra utbildning

Frågan hade svarsalternativen – ja, nej och vet inte. Eftersom frågan ställdes om man hade önskat att det hade ingått ett återbesök som ett extra utbildningstillfälle blev svaret av flera att de hade fått det. Flera har haft problem som inte gick att lösa via telefonsupporten och fick därmed återbesök. För att förtydliga svaren lades alternativet till ifall de fått återbesök.

Tre av tio, 29 procent, hade önskat att de hade ingått ett återbesök som ett extra utbildningstillfälle. Därtill fick en tredjedel, 35 procent, återbesök för att klara av att lyssna till sin nya taltidning. En tredjedel, 34 procent, upplevde att de inte behövs.

Tabell 23. Skulle du önska att det ingick ett (pedagogiskt) återbesök som ett extra utbildningstillfälle (ej tekniskt besök)? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	29	13
Nej	34	15
Vet inte	9	4
Fick ett eller fler återbesök	35	12

Totalt antal svarande: 44

Support och hjälp

Kontakt med support

Sju av tio, 68 procent, har varit i kontakt med supporten.

Tabell 24. Har du varit i kontakt med supporten? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	68	30
Nej	32	14

Totalt antal svarande: 44

Av de som varit i kontakt med supporten upplever tre fjärdedelar, 74 procent, att de blivit hjälpta. Antingen har man fått hjälp direkt via telefonsupporten eller så har supporten skickat hem någon.

En dryg fjärdedel, 26 procent, upplevde inte att de fick hjälp eller svar på sina frågor.

Tabell 25. Fick du hjälp/svar på din fråga? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	74	23
Nej	26	8

Totalt antal svarande: 31

Möjlighet till hjälp

Fyra av tio, 39 procent, har fått hjälp från någon annan än supporten när de haft frågor kring sin nya taltidning.

Tabell 26. Har du fått hjälp från någon annan om du har haft frågor kring taltidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	39	17
Nej	61	27

Totalt antal svarande: 44

Främst har det varit någon anhörig/närstående som har kunnat hjälpa om man har haft frågor kring sin nya taltidning. I flera fall har man angett att det är barnbarnen som kommer och hjälper till om det krånglar, eller någon maka/make/sambo som kan hjälpa till att läsa manualen, kontakta supporten eller försöka själv. En av tio har fått hjälp av sin assistent.

Tabell 27. Av vem fick du hjälp? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Hemtjänsten	0	0
Anhörig/Närstående	94	16
Syninstruktör	0	0
Assistent	12	2
Annan prenumerant	0	0
Annan/Övrig	0	0

Totalt antal svarande: 17

Manualen till taltidningen

Knappt hälften, 47 procent, har använt/tittat i manualen.

Tabell 28. Har du använt manualen för taltidningen? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	47	20
Nej	53	23

Totalt antal svarande: 43

Av dem som använt/tittat i manualen anser 45 procent att den var bra. Över hälften, 55 procent, tyckte att den inte var så bra eller inte alls bra.

Tabell 29. Vad tyckte du om den (manualen)? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Bra	45	9
Mindre bra/ Inte så bra	25	5
Inte alls bra	30	6

Totalt antal svarande: 20

De som uppgav att de inte var så nöjda med manualen eller till och med hade uppfattningen att den inte alls var bra fick följdfrågan om vad de upplevde inte var bra med den.

Främst saknar man instruktioner i manualen, 56 procent. En femtedel, 22 procent, ansåg att den var för tekniskt utformad. Övriga, under ”annat”, hade uppfattningen att den är krånglig att förstå/ta till sig.

Tabell 30. Varför är den inte så bra/varför är den inte alls bra? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Saknades instruktioner	56	5
För tekniskt utformad	22	2
Annat	22	2

Totalt antal svarande: 9

Svar under ”annat” var följande:

- Krånglig att förstå.
- Krånglig, vill få tydligare instruktioner kring vad man kan göra.
- Svårt att ta till sig vad som står.
- För mycket text, svårt att följa med.
- Våldigt komplicerad.

Tillgänglig manual

Tre fjärdedelar, 76 procent, svarade nej på frågan om de hade velat få manualen i något annat format. Flera kan ta del av texter med lupp. Även om fler resonerade kring att få manualen kanske på DAISY-skiva så såg man inte hur det skulle gå till.

En av tio hade föredragit storstil, 10 procent, och DAISY-skiva, 10 procent. Enstaka personer önskar att den varit på punktskrift och/eller via e-post.

Tabell 31. Hade velat få manualen i något annat format (manualen är i svarskrift)? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja, i storstil	10	4
Ja, som punktskrift	2	1
Ja, på DAISY-skiva	10	4
Ja, via E-post (skärmläsarvänligt)	2	1
Nej, det behövs inte	76	31

Totalt antal svarande: 41

Intresse för att fortsätta läsa den nya taltidningen

Sex av tio, 59 procent, önskar fortsätta läsa den nya taltidningen fram till införandet nästa år. Tre av tio, 29 procent, vill inte fortsätta utan går av olika anledningar tillbaka till radiotidningen. Drygt en av tio, 12 procent, kunde inte ta ställning i frågan.

Tabell 32. Vill du behålla möjligheten att läsa den nya taltidningen fram till den skarpa övergången? Antal och procentuell fördelning.

	Total andel (%)	Antal
Ja	59	30
Nej	29	15
Vet inte	12	6

Totalt antal svarande: 51